

ข้อบังคับสภาการพยาบาล

ว่าด้วยการเปิดหลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลระดับวุฒิปัตร์

พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ (๓) (ค) (ฐ) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ คณะกรรมการสภาการพยาบาลโดยความเห็นชอบของสภานายกพิเศษ ตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาการพยาบาล ว่าด้วยการเปิดหลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลระดับวุฒิปัตร์ พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“สถาบันฝึกอบรม” หมายความว่า สถาบันหลัก สถาบันร่วมผลิต และแหล่งฝึก

“สถาบันหลัก” หมายความว่า สถาบันการศึกษาที่สภาการพยาบาลรับรอง และประกาศให้เป็นสถาบันที่สามารถเปิดการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลระดับวุฒิปัตร์ในสาขาต่าง ๆ โดยต้องสามารถจัดการสอนและฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีหน้าที่ในการเสนอขอเปิดหลักสูตรต่อวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นสูงแห่งประเทศไทย โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสภาการพยาบาล และดำเนินการฝึกอบรมโดยร่วมมือกับสถาบันร่วมผลิต

“สถาบันร่วมผลิต” หมายความว่า สถาบันที่มีหน้าที่ร่วมฝึกอบรมและเฝ้าอำนวยการฝึกอบรมเป็นสถาบันที่วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นสูงแห่งประเทศไทยให้การรับรองโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสภาการพยาบาล

“แหล่งฝึก” หมายความว่า โรงพยาบาล หน่วยบริการ สถานพยาบาล สถานบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่เฝ้าอำนวยการฝึกปฏิบัติ หรือสถานที่ที่คณะกรรมการประกาศให้เป็นแหล่งฝึกอบรมพยาบาลระดับวุฒิปัตร์ในภาคปฏิบัติ

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลระดับวุฒิปัตร์

“วิทยาลัย” หมายความว่า วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นสูงแห่งประเทศไทย

ข้อ ๔ ให้นายกสภาการพยาบาลเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ได้

หมวด ๑

สถาบันการศึกษา

ข้อ ๕ มาตรฐานสำหรับสถาบันหลัก

๕.๑ ต้องเป็นสถาบันการศึกษาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ที่เปิดสอนหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งระดับปริญญาโทและเอกมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี

๕.๒ ต้องมีคณาจารย์ประจำที่ได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญเฉพาะทางการพยาบาลและการผดุงครรภ์จากสภาการพยาบาล ในสาขาที่เปิดการฝึกอบรมจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน

ข้อ ๖ มาตรฐานสำหรับสถาบันร่วมผลิต

๖.๑ ต้องเป็นสถานบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ที่สามารถเป็นสถานที่ปฏิบัติงานในสาขานั้น ๆ

๖.๒ ต้องได้รับการรับรองคุณภาพ จากสถาบันรับรองคุณภาพของประเทศไทย หรือระดับนานาชาติ หรือได้รับการรับรองคุณภาพการพยาบาลจากสภาการพยาบาล

๖.๓ ต้องมีผู้ป่วย หรือผู้ใช้บริการในสาขาที่ฝึกอบรมเพียงพอที่จะทำให้เกิดความรู้และทักษะตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรตามชั้นปี

๖.๔ มีพยาบาลวิชาชีพผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญเฉพาะทางสาขาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ หรือมีแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาที่ตรงกับกลุ่มผู้ป่วยที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องการฝึกฝนความรู้ความชำนาญ

๖.๕ มีห้องสมุดที่มีตำรา หนังสือและวารสารที่ทันสมัยทางการแพทย์และการพยาบาล และการแพทย์หรือมีฐานข้อมูลออนไลน์วารสารทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ และการพยาบาลทั้งในและต่างประเทศ ที่ทันสมัยอย่างเพียงพอและสามารถสืบค้นได้ตลอดเวลา

๖.๖ มีกิจกรรมวิชาการ เช่น การบรรยายพิเศษ (Special lecture) การตรวจเยี่ยมเป็นคณะใหญ่ (Grand round) การประชุมปรึกษารายกรณี (Case conference) การประชุมปรึกษาทีมสหวิทยาการ (Multidisciplinary team conference) เป็นต้น ที่ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อสัปดาห์

ข้อ ๗ มาตรฐานสำหรับสถาบันแหล่งฝึก

๗.๑ ต้องเป็นสถานบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ที่สามารถเป็นสถานที่ปฏิบัติงานในสาขานั้น ๆ

๗.๒ ต้องมีผู้ป่วยหรือผู้ใช้บริการในสาขาที่ฝึกอบรมเพียงพอที่จะทำให้เกิดความรู้และทักษะตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรตามชั้นปี

๗.๓ มีพยาบาลวิชาชีพผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญเฉพาะทางการพยาบาลและการผดุงครรภ์ หรือมีแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาที่ตรงกับกลุ่มผู้ป่วยที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องการฝึกฝนความรู้ความชำนาญ

ข้อ ๘ การประเมินสถาบันฝึกอบรม

ดำเนินการโดยวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นสูงแห่งประเทศไทย และวิทยาลัย
ต้องทำการประเมินคุณสมบัติและสถานะของสถาบันฝึกอบรม ตามหลักเกณฑ์ในประกาศของวิทยาลัย
โดยการรับรองของสภาการพยาบาลทุก ๕ ปี

หมวด ๒

คณาจารย์ในหลักสูตรฝึกอบรม

ข้อ ๙ ประธานหลักสูตรฝึกอบรม

ประธานหลักสูตรฝึกอบรม ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๙.๑ มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง
หรือการพยาบาล ชั้นหนึ่ง หรือการพยาบาล ชั้นหนึ่ง และการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ที่เป็นปัจจุบัน

๙.๒ ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกสาขาพยาบาลศาสตร์หรือเทียบเท่า

๙.๓ มีประสบการณ์การวิจัยและการตีพิมพ์ มีงานวิจัยต้นฉบับ ที่ไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาเพื่อรับปริญญา ประกาศนียบัตรหรือเพื่อสำเร็จการศึกษา ตีพิมพ์ ในวารสารระดับชาติ
หรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณา
วารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๙.๔ ได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง
การพยาบาลและการผดุงครรภ์จากสภาการพยาบาล

๙.๕ มีตำแหน่งประจำในสถาบันหลัก และสามารถปฏิบัติงานได้เต็มเวลา

ประธานหลักสูตรฝึกอบรม หรือคณะกรรมการที่ดูแลการฝึกอบรม ต้องมีส่วนร่วม
ในการคัดเลือกพยาบาลเข้ารับการฝึกอบรม การประเมินผล การวางแผนและปรับแผนการฝึกอบรม
เพื่อให้การฝึกอบรมมีคุณภาพดีที่สุด

ข้อ ๑๐ อาจารย์ประจำ

อาจารย์ประจำ จำนวนอย่างน้อย ๓ คน ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๑๐.๑ มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง
หรือการพยาบาล ชั้นหนึ่ง หรือการพยาบาล ชั้นหนึ่ง และการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ที่เป็นปัจจุบัน

๑๐.๒ ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีงานวิจัยต้นฉบับ ที่ไม่ใช่
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา ประกาศนียบัตรหรือเพื่อสำเร็จการศึกษา ตีพิมพ์ในวารสาร
ระดับชาติ หรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์
การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาพยาบาลศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน

๑๐.๓ ได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญเฉพาะทางการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ตรงกับสาขาการพยาบาลที่เปิดหลักสูตรฝึกอบรม จากสภาการพยาบาล และมีความเชี่ยวชาญในกลุ่มผู้ป่วยที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องการฝึกฝนความรู้ความเชี่ยวชาญ

๑๐.๔ มีตำแหน่งประจำในสถาบันหลัก และสามารถปฏิบัติงานได้เต็มเวลา

ข้อ ๑๑ อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอน ประกอบด้วย

๑๑.๑ อาจารย์ประจำจากสถาบันหลักซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ ๔ หรือมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีงานวิจัยต้นฉบับที่ไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาประกาศนียบัตร หรือเพื่อสำเร็จการศึกษา ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ หรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ในสาขาพยาบาลศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันกับการพยาบาลในสาขา

๑๑.๒ อาจารย์ผู้สอนจากสถาบันร่วมผลิตและสถาบันแหล่งฝึก ประกอบด้วย

๑๑.๒.๑ พยาบาลวิชาชีพผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถาบันร่วมผลิตหรือสถาบันแหล่งฝึก โดยเป็นผู้ได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญเฉพาะทางการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ตรงกับสาขาการพยาบาลที่เปิดหลักสูตรฝึกอบรม จากสภาการพยาบาล

๑๑.๒.๒ แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่ตรงกับหลักสูตรฝึกอบรมที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถาบันหลัก สถาบันร่วมผลิต หรือสถาบันแหล่งฝึก

ข้อ ๑๒ อาจารย์พิเศษ

อาจารย์พิเศษ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาการพยาบาลที่เปิดหลักสูตรฝึกอบรม

ข้อ ๑๓ อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย

อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ประกอบด้วย อาจารย์อย่างน้อย ๒ คน โดยอาจารย์ที่ปรึกษาหลักต้องเป็นอาจารย์จากสถาบันหลักและมีประสบการณ์การวิจัยและการตีพิมพ์ที่นอกเหนือจากการทำวิทยานิพนธ์ที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ข้อ ๑๔ จำนวนและสัดส่วนคณาจารย์ในการฝึกอบรม

จำนวนและสัดส่วนของอาจารย์ในสถาบันหลักและสถาบันร่วมผลิต ต่อจำนวนผู้ฝึกอบรม ให้เป็นไปตามประกาศของสภาการพยาบาล กำหนดอัตราส่วนอาจารย์ต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็น ๑ : ๔ และสำหรับการฝึกทางด้านเวชปฏิบัติใช้อัตราส่วน ๑ : ๒

หมวด ๓

หลักสูตร

ข้อ ๑๕ สาขาของหลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลระดับวุฒิปัตร์ มีดังนี้

- ๑) สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ
- ๒) สาขาการพยาบาลเด็ก
- ๓) สาขาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต
- ๔) สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
- ๕) สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติผู้สูงอายุ
- ๖) สาขาการผดุงครรภ์
- ๗) สาขาการพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการควบคุมการติดเชื้อ
- ๘) สาขาการพยาบาลด้านการให้ยาระงับความรู้สึก
- ๙) สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ
- ๑๐) สาขาการพยาบาลมารดา - ทารก
- ๑๑) สาขาการพยาบาลชุมชน

ข้อ ๑๖ หลักสูตรฝึกอบรม

หลักสูตรจะต้องมีปรัชญาและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน สอดคล้องกับคุณวุฒิ และมีรายละเอียด หน่วยกิต เนื้อหา หรือสาระวิชาที่กำหนดในหมวดนี้

๑๖.๑ โครงสร้างหลักสูตร ระยะเวลาการฝึกอบรม ๓ ปี รวม ๙๒ หน่วยกิต

๑๖.๑.๑ ภาคทฤษฎี โดยการบรรยาย นำเสนอทางวิชาการ สัมมนาวิชาการ วารสารสโมสร การประชุมวิชาการ ใช้เวลารวมกัน ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต หรือ ๒๗๐ ชั่วโมง ประกอบด้วย

- ๑) กลุ่มวิชาพื้นฐานการพยาบาลขั้นสูง ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต
- ๒) กลุ่มวิชาการพยาบาลเฉพาะสาขา ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต
- ๓) กลุ่มวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๑๖.๑.๒ ภาคปฏิบัติ ๕๐ หน่วยกิต ต้องมีระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติงาน ในสาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ รวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ ชั่วโมง (ฝึก ๖๐ ชั่วโมง เท่ากับ ๑ หน่วยกิต)

๑๖.๑.๓ การวิจัย เทียบได้ ๒๔ หน่วยกิต

๑๖.๒ เนื้อหาสาระของหลักสูตร ประกอบด้วย เนื้อหาอย่างน้อยต่อไปนี้เป็นระบบสุขภาพ นโยบายสุขภาพ และภาวะผู้นำในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง ระบบสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลในการดูแลสุขภาพ การปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ และการวัดและจัดการ

ผลลัพธ์ในระบบบริการสุขภาพ ระเบียบวิธีวิจัยและชีวิตวิถี ประเด็นร่วมสมัยในการพยาบาลสาขา
ที่เลือกสรร และการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงในกลุ่มที่เลือกสรร

๑๖.๓ ภาคปฏิบัติ ๕๐ หน่วยกิต ต้องปฏิบัติงานในกลุ่มที่เลือกไม่น้อยกว่า
๓,๐๐๐ ชั่วโมง

๑๖.๔ การวิจัย ๒๔ หน่วยกิต เป็นการทำงานศึกษาวิจัยต้นฉบับอย่างน้อย ๑ ฉบับ

หมวด ๔

การจัดการศึกษา และการสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๑๗ คุณสมบัติผู้เข้าฝึกอบรม

๑) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทพยาบาลศาสตรบัณฑิตสาขาที่กำหนดตามข้อ ๑
จากหลักสูตรที่สภาการพยาบาลรับรอง

๒) มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง
หรือการพยาบาล ชั้นหนึ่ง หรือการพยาบาล ชั้นหนึ่งและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ที่เป็นปัจจุบัน

๓) มีคุณสมบัติอื่นตามที่วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ขั้นสูงแห่งประเทศไทยกำหนด

ข้อ ๑๘ การประเมินผู้เข้าฝึกอบรม

การประเมินผลระหว่างการศึกษาฝึกอบรบสถาบันหลักเป็นผู้กำหนด

ภาคทฤษฎี ประเมินโดยการสอบข้อเขียน ประเมินผลการสัมมนา การทำรายงาน
การนำเสนอผลงานวิชาการ และวิธีการอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

ภาคปฏิบัติ ประเมินปริมาณงานขั้นต่ำ คุณภาพของงาน การสอบรายงานผู้ป่วย
หรือผู้ใช้บริการ และการสอบปากเปล่า

ทั้งนี้ ในแต่ละสาขาจะต้องกำหนดปริมาณงานขั้นต่ำในภาคปฏิบัติของแต่ละสาขา
ตามชั้นปีที่ ๑ ปีที่ ๒ และปีที่ ๓

ข้อ ๑๙ เกณฑ์การสำเร็จหลักสูตรการฝึกอบรม

๑๙.๑ ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรบมีเวลาฝึกอบรบในสถาบันหลัก สถาบันร่วมผลิต
หรือสถาบันแหล่งฝึก อย่างน้อย ๓ ปี แต่ต้องไม่เกิน ๕ ปี

กรณีมีเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาฝึกอบรบเกิน ๕ ปี ให้อยู่ใน
ดุลยพินิจของสถาบันหลักและวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ขั้นสูงแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นชอบ

๑๙.๒ ศึกษารายวิชาและฝึกปฏิบัติครบถ้วนตามโครงสร้างของหลักสูตรและ
ผ่านเกณฑ์การประเมินผลทุกรายวิชา

๑๙.๓ ส่งงานวิจัยต้นฉบับและตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ
ที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสาร

ทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ โดยอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเห็นชอบ ทั้งนี้ ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถเขียนเป็นบทความวิจัยลงในวารสารเหล่านั้นได้โดยเป็นผู้ประพันธ์อันดับแรก (First author) และอาจมีอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเป็นผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding author)

หมวด ๕

ค่าธรรมเนียม

ข้อ ๒๐ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ดังนี้

๒๐.๑ การให้ความเห็นชอบหลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลระดับวุฒิบัตร สาขาละ ๓๐,๐๐๐ บาท

๒๐.๒ การตรวจเยี่ยมและประเมินสถาบันที่ขอเปิดหลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลระดับวุฒิบัตร สถาบันใหม่ ครั้งละ ๕๐,๐๐๐ บาท

๒๐.๓ การตรวจเยี่ยมและประเมินสถาบันที่เปิดหลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลระดับวุฒิบัตร ครั้งละ ๓๐,๐๐๐ บาท

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

รองศาสตราจารย์ทัศนาศรี บุญทอง

นายกสภาการพยาบาล